

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування

Кафедра державного управління, документознавства та
інформаційної діяльності

06-14-144М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

для практичних робіт та виконання самостійної роботи
з навчальної дисципліни

**«Публічне управління у сфері внутрішньої
і зовнішньої безпеки»**

для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського)
рівня за освітньо-професійною програмою «Публічне
управління та адміністрування»
спеціальності 281 «Публічне управління
та адміністрування»
денної та заочної форм навчання

Рекомендовано
Науково-методичною
радою з якості ННІЕМ
протокол № 7
від 22.06.2021 р.

Методичні вказівки для практичних робіт та виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни «Публічне управління у сфері внутрішньої і зовнішньої безпеки» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Публічне управління та адміністрування» спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» денної та заочної форми навчання / Фесянов П. О. – Рівне : НУВГП, 2021. – 25 с.

Укладач: Фесянов П. О., к.держ.упр., доцент кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності.

Схвалено на засіданні кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності.
Протокол № 12 від «17» травня 2021 р.

Відповідальний за випуск: Тихончук Л. Х., д.держ.упр., доцент, в.о. завідувача кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності

Керівник групи забезпечення спеціальності д.держ.упр., доцент Тихончук Л. Х.

© Фесянов П. О., 2021
© НУВГП, 2021

ЗМІСТ

1.	Загальні положення.....	4
2.	Поради з планування і організації вивчення навчальної дисципліни.....	6
3.	Завдання до самостійної роботи.....	8
4.	Тематика практичних занять.....	9
5.	Практичне заняття № 1.....	9
6.	Практичне заняття № 2.....	9
7.	Практичне заняття № 3.....	10
8.	Практичне заняття № 4.....	10
9.	Практичне заняття № 5.....	11
10.	Практичне заняття № 6.....	12
11.	Практичне заняття № 7.....	12
12.	Пелік тем для написання індивідуальної роботи.....	13
13.	Методи навчання.....	19
14.	Список рекомендованої літератури.....	20

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Події останніх десятиріч свідчать про загострення проблем глобальної безпеки та про дуже неоднозначний вплив процесів глобалізації на розвиток різних країн. В цих умовах нової сили набуває суперництво між провідними державами за перерозподіл сфер впливу та зростає загроза застосування силових методів при розв'язанні наявних між ними суперечностей про що, зокрема, свідчить стійке зростання витрат на розробку новітніх систем озброєнь. Реальною стала глобальна ескалація тероризму, невпинно зростає потік нелегальної міграції та імовірність появи нових ядерних країн, набуває загрозливих обрисів міжнародна організована злочинність. Крім того, на території багатьох країн спостерігається загострення суспільно-політичних та соціально-економічних проблем, які трансформуються у збройні конфлікти, ескалація яких є реальною загрозою міжнародному миру та стабільності. Ці та інші чинники призвели до того, що потенціал загроз глобальній та національній безпеці досяг рівня, за якого без розробки системної державної політики захисту національних інтересів та належних механізмів її реалізації може постати питання про існування України як суверенної держави.

Навчальна дисципліна «Публічне управління у сфері внутрішньої і зовнішньої безпеки» розрахована здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Публічне управління та адміністрування».

Метою дисципліни «Публічне управління у сфері внутрішньої і зовнішньої безпеки» є засвоєння сутності, структури, сукупності проблем, пов'язаних з національною безпекою, а також формування знань та придбання навичок щодо розв'язання складних завдань у сфері публічного управління національною безпекою.

Мета курсу «Публічне управління у сфері внутрішньої та зовнішньої безпеки» – формування у студентів системи базових знань щодо особливостей публічного управління в сфері внутрішньої та зовнішньої безпеки, а також проблем

забезпечення національної безпеки держави, у тому числі, в розрізі її складників.

Основні завдання навчальної дисципліни:

- засвоєння обсягу знань, які включають природу та сутність феномену безпеки, основні поняття та категорії безпеки, види та складові національної безпеки.

- вивчення чинників, які здійснюють вплив на вибір підходу щодо забезпечення національної безпеки, видів, ієрархії та класифікації небезпек національним інтересам;

- визначення закономірностей політики національної безпеки в Україні та за кордоном;

- оволодіння основними підходами щодо забезпечення національної безпеки;

- засвоєння методів оцінки достатності потенціалу системи забезпечення національної безпеки, комплексній оцінці загроз національній безпеці та її використання у діяльності органів державного управління;

- вироблення навиків з організації системи забезпечення національної безпеки;

- вивчення моделі інформаційного механізму прийняття управлінських рішень з питань забезпечення національної безпеки;

- оволодіння навиками стратегічного управління у сфері національної безпеки, завдання державного управління національною безпекою.

Відповідно до освітньо-професійної програми з навчальної дисципліни «Публічне управління у сфері внутрішньої та зовнішньої безпеки» **студент повинен уміти:**

- управляти процесами вироблення та реалізації публічного управління національної безпеки на міжнародному, національному, регіональному та місцевому рівнях, дотримуючись вимог чинного законодавства та враховуючи національні інтереси;

- управляти проектами і програмами, що реалізуються в сфері публічного управління національною безпекою, враховуючи глобальні виклики, геополітичні процеси, пріоритети розвитку громадянського суспільства, стратегії

реалізації державної політики у сфері національної безпеки, специфіку регіонального та місцевого самоврядування;

- приймати рішення в індетермінованих умовах у сфері публічного управління та адміністрування, застосовуючи відповідні технології їх підготовки та методи прогнозування наслідків реалізації публічної політики національної безпеки, дотримуючись морально-етичних норм та соціально-корпоративної відповідальності;

- виявляти, прогнозувати та оцінювати ризики, обґрунтовувати заходи для мінімізації їх негативного впливу на національному, регіональному, галузевому, інституційному та місцевому рівнях в публічному управлінні та адмініструванні, застосовуючи технологію аналізу ризиків.

знати:

- стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування;

- основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування;

- розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень, використовуючи форми і методи добору й аналізу відповідної інформації щодо розв'язання ситуаційних проблем, які виникають в публічній сфері;

- особливості реалізації управлінських функцій, використовувати системні знання про механізми, методи та інструменти публічного управління в різних сферах.

2. ПОРАДИ З ПЛАНУВАННЯ І ОРГАНІЗАЦІЇ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Самостійна робота здобувача є одним із важливих засобів оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Зміст самостійної роботи при вивченні дисципліни «Публічне управління у сфері внутрішньої і зовнішньої безпеки» визначається навчальною програмою дисципліни, завданнями та вказівками викладача, даними методичними вказівками. Головною метою самостійної роботи є закріплення, розширення та поглиблення набутих у процесі

аудиторної роботи знань, вмінь та навичок, а також самостійне вивчення та засвоєння нового матеріалу під керівництвом викладача. Питання, що виникають у здобувачів стосовно виконання запланованих завдань, вирішуються на консультаціях, які проводяться згідно графіку, затвердженого кафедрою державного управління, документознавства та інформаційної діяльності.

Самостійна робота здобувачів під час вивчення навчальної дисципліни «Публічне управління у сфері внутрішньої і зовнішньої безпеки» включає такі форми:

- опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу;
- вивчення окремих тем і питань, які передбачені для самостійного опрацювання;
- підготовка до практичних занять;
- систематизація вивченого матеріалу дисципліни перед контрольними заходами;
- підготовка наукової статті, есе, презентацій за програмою дисципліни;
- підготовка доповідей та участь в наукових студентських конференціях, круглих столах, тощо.

Всі завдання самостійної роботи здобувачів поділяються на обов'язкові та вибіркові, виконуються у встановлені терміни, з відповідною максимальною оцінкою та передбачають певні форми звітності щодо їх виконання. Обов'язкові завдання виконуються кожним без винятку здобувачем у процесі вивчення навчальної дисципліни, вибіркові завдання є альтернативними.

Після виконання обов'язкових та вибіркових завдань у встановлені терміни студент звітує викладачеві, а набрані ним бали враховуються як кількість балів за поточну успішність в навчальній роботі.

Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на практичних, індивідуальних заняттях та консультаціях, результати самостійної роботи студентів) проводиться за такими критеріями (у відсотках від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

- а) 100 % - завдання виконано правильно, вчасно і без

зауважень;

а) 80 % - завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

а) 60 % - завдання виконане повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;

б) 40 % - завдання виконане частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;

б) 0 % - завдання не виконане.

В процесі вивчення здобувачами дисципліни «Публічне управління у сфері внутрішньої і зовнішньої безпеки» передбачено наступні види роботи викладачів зі здобувачами:

- індивідуальні консультації за графіком, затвердженим кафедрою державного управління, документознавства та інформаційної діяльності;

- перевірка виконання індивідуальних завдань поточного контролю та модульних контрольних робіт;

- індивідуальні заняття зі здобувачами з метою підвищення рівня їхньої підготовки та розвитку індивідуальних здібностей, результатом яких може бути підготовка наукових доповідей, статей.

Контроль самостійної роботи здобувачів здійснюється на практичних та індивідуальних заняттях у формі поточного контролю, модульних контрольних робіт та перевірки якості виконання домашніх завдань.

Розподіл годин самостійної роботи студентів для денної та заочної форм навчання наведені в таблиці 1.

Таблиця 1

Розподіл годин самостійної роботи студентів

№ з\п	Види навчальної діяльності	Обсяг часу, годин
1	2	3
1	Опрацювання лекційного матеріалу	20 годин денна /30 годин заочна
2	Підготовка до практичних занять	
3	Самостійна робота (опрацювання окремих частин тем програм, які не викладаються на лекціях)	49 годин денна /63 годин заочна

4	Підготовка до контрольних заходів	20 годин денна /30 годин заочна
5	Разом	89 годин денна /123 годин заочна

Завдання до самостійної роботи

Під час виконання самостійної роботи студенти поглиблюють отримані знання та самостійно вивчають матеріали окремих тем шляхом опрацювання відповідної літератури, здійснюють підготовку до практичних занять та залікових модулів (див. табл. 2).

Таблиця 2

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
1.	Поняття та структура системи національної безпеки.	8/10
2.	Види та складові національної безпеки.	7/10
3.	Види, ієрархія та класифікація небезпек національним інтересам.	8/10
4.	Структура та завдання системи забезпечення національної безпеки.	7/10
5.	Місце, роль, суб'єкти та об'єкти державного управління національною безпекою.	9/11
6.	Стратегічне управління у сфері національної безпеки	7/11
7.	Зарубіжний та вітчизняний досвід стратегічного управління у сфері національної безпеки.	7/10
8.	Правове регулювання екологічної безпеки.	7/10
9.	Правові засади забезпечення екологічної безпеки населених пунктів, рекреаційних та лікувально-оздоровчих зон та територій.	8/11
10.	Система забезпечення інформаційної безпеки.	7/10
11.	Досвід провідних країн щодо забезпечення інформаційної безпеки.	7/10
12.	Організаційно-правові засади забезпечення соціальної безпеки України.	7/10
Всього		89/123

3. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль 1.

Публічне управління у сфері внутрішньої і зовнішньої безпеки

Практичне заняття № 1

Тема 1. Системні аспекти основ зовнішньої і внутрішньої безпеки.

Мета: Ознайомити студентів із природою, сутністю безпеки, основними поняттями та категоріями безпеки.

Норма часу (за навчальною програмою): 3/0,5 год.

Питання для обговорення:

1. Природа та сутність феномену безпеки.
2. Основні поняття та категорії безпеки.
3. Національна безпека як мета та характеристика соціальних систем.
4. Види та складові національної безпеки.

Рекомендована література: 1,2,3,4,6,10,11,12,13,14.

Практичне заняття № 2

Тема 2. Система забезпечення національної безпеки.

Мета: Вивчити існуючі підходи щодо забезпечення національної безпеки, види, ієрархію та класифікацію небезпек національним інтересам.

Норма часу (за навчальною програмою): 3/0,5 год.

Питання для обговорення:

1. Поняття та структура системи національної безпеки.
2. Існуючі підходи щодо забезпечення національної безпеки.
3. Основні чинники, які здійснюють вплив на вибір підходу щодо забезпечення національної безпеки.
4. Види, ієрархія та класифікація небезпек національним інтересам.
5. Оцінка достатності потенціалу системи забезпечення національної безпеки.
6. Структура та завдання системи забезпечення національної безпеки.

7. Комплексна оцінка загроз національній безпеці та її використання у діяльності органів державного управління.

Рекомендована література: 1,2,3,4,5,6,7,12,14,15.

Практичне заняття № 3

Тема 3. Методологічні основи державного управління зовнішньою і внутрішньою безпекою.

Мета: Ознайомити студентів із місцем, роллю, суб'єктами та об'єктами державного управління національною безпекою; функціями та завданнями державного управління національною безпекою.

Норма часу (за навчальною програмою): 3/1 год.

Питання для обговорення:

1. Місце, роль, суб'єкти та об'єкти державного управління національною безпекою.
2. Модель інформаційного механізму прийняття управлінських рішень з питань забезпечення національної безпеки.
3. Функції та завдання державного управління національною безпекою.
4. Стратегічне управління у сфері національної безпеки.

Рекомендована література: 1,2,4,5,8,9,10,12,14,15.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

Складові національної безпеки.

Практичне заняття № 4.

Тема 4. Стратегічне управління у сфері національної безпеки.

Мета: Ознайомити студентів положенням теорії національної безпеки, методів інших галузей науки при підготовці аналітичних розробок, зумовлених завданнями стратегічного управління у сфері національної безпеки; управлінських рішень у сфері національної безпеки, забезпечення ефективної взаємодії між різними соціальними групами і органами державної влади з цих питань.

Норма часу (за навчальною програмою): 3/1 год.

Питання для обговорення:

1. Теоретичні основи стратегічного управління у сфері національної безпеки.
2. Сутність та принципи стратегічного управління у сфері національної безпеки.
3. Зарубіжний та вітчизняний досвід стратегічного управління у сфері національної безпеки.
4. Науково-методичні засади та інструментарій реалізації стратегічного управління у сфері національної безпеки України в умовах глобальних трансформацій.
5. Концептуальні засади стратегічного планування забезпечення національної безпеки.
6. Цикл стратегічних змін у сфері національної безпеки.

Рекомендована література: 1,2,4,5,8,9,10,12,13,14,15.

Практичне заняття №5.

Тема 5. Механізми забезпечення екологічної безпеки.

Мета: Вивчити особливості класифікації систем і механізмів управління у сфері забезпечення екологічної безпеки; державного управління та регулювання у сфері забезпечення екологічної безпеки; ознайомитися з правовими засадами забезпечення екологічної безпеки населених пунктів, рекреаційних та лікувально-оздоровчих зон та територій.

Норма часу (за навчальною програмою): 4/1 год.

Питання для обговорення:

1. Правове регулювання екологічної безпеки.
2. Класифікація систем і механізмів управління у сфері забезпечення екологічної безпеки.
3. Державне управління та регулювання у сфері забезпечення екологічної безпеки.
4. Правові засади забезпечення екологічної безпеки населених пунктів, рекреаційних та лікувально-оздоровчих зон та територій.
5. Особливості державного управління в умовах надзвичайних ситуацій.

Рекомендована література: 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14.

Практичне заняття № 6.

Тема 6. Механізми забезпечення інформаційної безпеки.

Мета: Вивчити механізми, методи та інструменти реалізації публічної політики у сфері інформаційної безпеки на державному, регіональному, місцевому та внутрішньо-організаційному рівнях; технологій розробки Паспортів загроз національній безпеці у інформаційній сфері, як інструментів стратегічного управління у сфері інформаційної безпеки; готувати пропозиції стосовно змісту публічної політики у сфері інформаційної безпеки, захисту національних інтересів у інформаційній сфері, враховуючи умови зовнішнього і внутрішнього середовища та дотримуючись вимог чинного законодавства та аналіз середовища формування викликів та загроз інформаційній безпеці.

Норма часу (за навчальною програмою): 3/1 год.

Питання для обговорення:

1. Теоретичні та правові засади забезпечення інформаційної безпеки України.
2. Система забезпечення інформаційної безпеки.
3. Досвід провідних країн щодо забезпечення інформаційної безпеки.
4. Державна політика щодо забезпечення інформаційної безпеки України.
5. Засоби та способи забезпечення інформаційної безпеки.
6. Протидія інформаційному тероризму та паспортизація загроз інформаційній безпеці.
7. Оцінювання викликів та загроз інформаційній безпеці України.
8. Реагування на загрози інформаційній безпеці України.

Рекомендована література: 1,2,3,4,,5,6,7,12,13,14.

Практичне заняття № 7.

Тема 7. Механізми забезпечення соціальної та гуманітарної безпеки.

Мета: Навчити студентів готувати пропозиції стосовно змісту публічної політики у сфері соціальної та гуманітарної безпеки, захисту національних інтересів у соціальній та гуманітарній сферах, враховуючи умови зовнішнього і внутрішнього

середовища та дотримуючись вимог чинного законодавства та аналіз середовища формування викликів та загроз соціальній та гуманітарній безпеці; управляти процесом вироблення публічної політики у сфері соціальної та гуманітарної безпеки на міжнародному, національному, регіональному і місцевому рівнях, застосовуючи технологію аналізу політики, вимоги чинного законодавства, прийоми логічного мислення, генерації нових ідей і нетривіальних рішень;

Норма часу (за навчальною програмою): 3/1 год.

Питання для обговорення:

1. Методологічні засади забезпечення соціальної безпеки.
2. Організаційно-правові засади забезпечення соціальної безпеки України.
3. Оцінювання та реагування на загрози соціальній безпеці в Україні.
4. Методологічні та організаційно-правові основи забезпечення гуманітарної безпеки.
5. Пріоритети державної політики забезпечення гуманітарної безпеки України та методи її реалізації.
6. Оцінювання та реагування на загрози гуманітарній безпеці в Україні.

Рекомендована література: 1,2,3,4,,5,6,11,12.

4. ПЕРЕЛІК ТЕМ ДЛЯ НАПИСАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ

1. Система експертно-аналітичного супроводження державно-управлінських рішень у сфері національної безпеки: стан та шляхи підвищення ефективності.
2. Шляхи підвищення ефективності протидії деструктивним інформаційним впливам в процесі реалізації політики національної безпеки.
3. Державна політика забезпечення інформаційної безпеки України: стан та напрямки підвищення ефективності.
4. Місце і роль спеціальних інформаційних операцій в системі забезпечення національної безпеки: державно-управлінський аспект.
5. Державно-управлінські механізми запровадження міжнародно-правових стандартів забезпечення

- інформаційної безпеки в Україні: стан та шляхи вдосконалення
6. Організаційно-правові засади формування недержавної системи забезпечення інформаційної безпеки: стан та шляхи вдосконалення
 7. Державна політика забезпечення соціальної та гуманітарної безпеки в Україні: стан та шляхи вдосконалення.
 8. Організаційно-правові засади формування та здійснення політики забезпечення соціальної та гуманітарної безпеки.
 9. Система політичного прогнозування в інтересах суб'єктів стратегічного управління у сфері національної безпеки України: стан та шляхи вдосконалення.
 10. Пріоритетні напрямки підвищення ефективності державної політики забезпечення інформаційної безпеки України.
 11. Шляхи удосконалення інформаційно-аналітичного механізму державного реагування на загрози суспільно-політичній стабільності України.
 12. Шляхи удосконалення механізму інформаційного супроводження заходів державного реагування на загрози суспільно-політичній стабільності України.
 13. Шляхи підвищення ефективності механізму забезпечення державного суверенітету та територіальної цілісності України.
 14. Формування та функціонування механізмів забезпечення державного суверенітету та територіальної цілісності: світовий досвід та можливості його використання в Україні.
 15. Формування та функціонування системи стратегічного управління у сфері національної безпеки: світовий досвід та можливості його використання в Україні.
 16. Організаційно-правові засади системи забезпечення національної безпеки України: стан та шляхи вдосконалення.
 17. Шляхи удосконалення організаційно-правового механізму стратегічного управління у сфері

- національної безпеки України.
18. Шляхи удосконалення силового механізму антикризового стратегічного управління у сфері національної безпеки України.
 19. Шляхи удосконалення механізму інформаційного супроводження заходів антикризового стратегічного управління у сфері національної безпеки України.
 20. Шляхи удосконалення організаційно-правових механізмів державного реагування на загрози політичній стабільності України.
 21. Шляхи підвищення ефективності управлінського механізму забезпечення політичної безпеки України в умовах гібридної війни.
 22. Шляхи удосконалення механізму забезпечення політичної безпеки України у контексті досвіду країн-членів ЄС.
 23. Управлінські механізми забезпечення зовнішньополітичної безпеки України: сучасний стан та шляхи вдосконалення.
 24. Пріоритетні напрями підвищення ефективності публічного управління забезпеченням політичної безпеки України.
 25. Напрями підвищення ефективності взаємодії між органами державної влади та місцевого самоврядування при забезпеченні внутрішньополітичної безпеки України.
 26. Стратегічне планування в інтересах в оборони держави: світовий досвід та можливості його використання в Україні.
 27. Прогнозування як засіб оптимізації управлінської діяльності у зовнішньополітичній діяльності: завдання органів державної влади.
 28. Трансформація місця і ролі України в системі міжнародних відносин та врахування його чинників при підготовці державно-управлінських рішень
 29. Стан та перспективи забезпечення воєнної безпеки України в контексті співробітництва з міжнародними організаціями.

30. Прогнозування у сфері міжнародних відносин як складова державного управління у сфері національної безпеки: стан та шляхи підвищення ефективності
31. Державні механізми забезпечення економічної безпеки України: сучасний стан та шляхи вдосконалення.
32. Шляхи підвищення ефективності державного управління в умовах надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру
33. Шляхи удосконалення організаційно-правових засад державного управління в умовах надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру
34. Прийняття державно-управлінських рішень в умовах надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру: стан та шляхи підвищення ефективності.
35. Прийняття державно-управлінських рішень в умовах надзвичайних ситуацій соціального (воєнного) характеру: стан та шляхи підвищення ефективності.
36. Система державного управління у сфері енергетичної безпеки: стан та шляхи удосконалення.
37. Пріоритетні напрями підвищення ефективності державно-управлінських рішень щодо деескалації збройного конфлікту на Сході України.
38. Пріоритетні напрями підвищення ефективності державних механізмів забезпечення політичної безпеки України.
39. Напрями підвищення ефективності взаємодії між законодавчою та виконавчою гілками влади при забезпеченні внутрішньополітичної безпеки України.
40. Організаційно-правові засади прийняття і реалізації управлінських рішень щодо стабілізації суспільно-політичної системи: сучасний стан і шляхи вдосконалення.
41. Пріоритетні напрями підвищення ефективності державно-управлінських рішень щодо протидії дестабілізації суспільно-політичної системи
42. Державно-управлінські механізми стратегічного планування у сфері економічної безпеки України: стан та шляхи вдосконалення

43. Пріоритетні напрями вдосконалення механізму оцінювання ефективності державно-управлінських рішень у сфері економічної безпеки в Україні
44. Особливості функціонування системи моніторингу загроз соціальній безпеці України в сучасних умовах глобалізації: державно-управлінський аспект.
45. Організаційно-правовий механізм стратегічного управління у сфері національної безпеки України
46. Стратегія запобігання злочинності в Україні: основні засади та шляхи реалізації
47. Система недержавного забезпечення національної безпеки держави
48. Управління в сфері забезпечення екологічної безпеки держави
49. Паливно-енергетичний фактор в системі економічної безпеки України
50. Тенденції розвитку і шляхи удосконалення національної безпеки в соціокультурній сфері
51. Удосконалення організаційно-правових засад державного реагування на загрози суспільно-політичній стабільності України.
52. Інформаційно-аналітичний механізм державного реагування на загрози суспільно-політичній стабільності України: стан та шляхи підвищення ефективності.
53. Державне реагування на загрози суспільно-політичній стабільності: світовий досвід та можливості його використання в Україні.
54. Пріоритетні напрями оптимізації структури системи державних органів, що здійснюють державне реагування на загрози суспільно-політичній стабільності.
55. Прийняття державно-управлінських рішень в умовах суспільно-політичної кризи: стан та шляхи підвищення ефективності.
56. Удосконалення організаційно-правових засад забезпечення державного суверенітету та територіальної цілісності України.

57. Силовий механізм забезпечення державного суверенітету та територіальної цілісності України: стан та шляхи підвищення ефективності.
58. Зовнішньополітичний механізм забезпечення державного суверенітету та територіальної цілісності України: стан та шляхи підвищення ефективності.
59. Забезпечення державного суверенітету та територіальної цілісності: світовий досвід та можливості його використання в Україні.
60. Пріоритетні напрями оптимізації структури системи державних органів, що здійснюють забезпечення державного суверенітету та територіальної цілісності.
61. Прийняття державно-управлінських рішень в умовах воєнно-політичної кризи: стан та шляхи підвищення ефективності.
62. Прийняття державно-управлінських рішень в умовах зовнішньополітичної кризи: стан та шляхи підвищення ефективності.
63. Оптимізація структури системи забезпечення національної безпеки: світовий досвід та можливості його використання в Україні.
64. Оптимізація структури системи стратегічного управління у сфері національної безпеки: світовий досвід та можливості його використання в Україні.
65. Пріоритетні напрями оптимізації структури системи державних органів, що здійснюють стратегічне управління у сфері національної безпеки України.
66. Удосконалення організаційно-правових засад стратегічного управління у сфері національної безпеки України.
67. Інформаційно-аналітичне забезпечення політики національної безпеки України: структура, функції, шляхи вдосконалення.
68. Стратегічний аналіз та прогнозування в інтересах національної безпеки: світовий досвід та можливості його використання в Україні.

69. Глобальний вимір національної безпеки України: виклики для воєнної політики та оборонних реформ
70. Національна безпека України: державний вимір проблеми національної пам'яті
71. Шляхом децентралізації: виклики, ризики та пріоритети забезпечення національної безпеки в Україні.
72. Соціально-економічний розвиток регіонів України в умовах децентралізації влади: виклики, загрози, нові механізми забезпечення національної безпеки
73. Військові механізми співробітництва України з Організацією Північноатлантичного договору.
74. Річна національна програма під егідою Комісії Україна-НАТО, як основний механізм наближення України до стандартів Північноатлантичного Альянсу.
75. Демократичний цивільний контроль над сектором безпеки і оборони України: проблеми та шляхи вирішення.
76. Забезпечення економічної безпеки в умовах трансформації економічної системи України: організаційно-правовий аспект
77. Забезпечення економічної безпеки України в умовах глобалізації: державно-управлінський аспект
78. Шляхи підвищення конкурентоспроможності економіки України у контексті забезпечення національної безпеки: державно-управлінський аспект
79. Шляхи підвищення ефективності державної інвестиційної політики в контексті забезпечення економічної безпеки України.
80. Державно-управлінські механізми стратегічного планування у сфері економічної безпеки України: стан та шляхи вдосконалення

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Вивчення дисципліни досягається інформаційним, ілюстративним та проблемним методами навчання.

Лекції супроводжуються демонстрацією схем, таблиць з мультимедійним супроводом. На практичних заняттях розглядаються та розв'язуються задачі, наближені до реальних ситуацій:

– використовується роздатковий матеріал (наочність) для формування у студентів системного мислення, розвитку пам'яті;

– проводиться дискусійне обговорення проблемних питань;

– задаються провокаційні питання.

Навчання супроводжується опрацюванням нормативної, навчальної літератури, а також періодичних видань.

При викладанні навчальної дисципліни для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій, таких, як: «проблемні» лекції, робота в малих групах, семінари-дискусії, кейс-метод, метод мозкового штурму, метод вільних асоціацій, метод обговорення тематичних зображень, метод "переваги та недоліки", метод "Робота в мережі", ділові ігри.

«Проблемні» лекції спрямовані на розвиток логічного мислення студентів. Коло питань теми лекції обмежується двома-трьома ключовими моментами, увага студентів концентрується на матеріалі, який не знайшов відображення в підручниках, використовується досвід закордонних навчальних закладів з роздаванням студентам під час лекції друкованого матеріалу та виділенням головних висновків з питань, що розглядаються.

Міні-лекції передбачають викладення навчального матеріалу за короткий проміжок часу і характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доказів та узагальнень. Міні-лекції проводяться, за звичай, як частина заняття-дослідження. На початку проведення міні-лекції за вказаними темами лектор акцентує увагу студентів на необхідності представити викладений лекційний матеріал у так званому структурно-логічному вигляді. На розгляд виносяться питання, які зафіксовані у плані лекцій, але викладаються вони стисло.

Робота в малих групах дає змогу структурувати лекційні або практично-семінарські заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду соціального спілкування. Після висвітлення проблеми (при використанні «проблемних» лекцій) або стислого викладання матеріалу (при використанні міні-лекцій) студентам пропонується об'єднуватися у групи по 5 – 6 осіб і презентувати наприкінці заняття своє бачення та сприйняття матеріалу.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань. Однією з позитивних рис презентації та її переваг за умови використання в навчальному процесі є обмін досвідом, який здобули студенти під час роботи в певній малій групі.

Семінари-дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників щодо даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки і висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Ділові та рольові ігри – форма активізації студентів, внаслідок якої вони задіяні в процесі інсценізації певної виробничої ситуації в ролі безпосередніх учасників подій.

Обговорення тематичних зображень дає змогу візуально сприймати інформацію, сприяє розвитку асоціативного мислення та кращому засвоєнню матеріалу.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Глобальна та національна безпека : підручник / авт. кол. : В. І. Абрамов, Г. П. Ситник, В. Ф. Смолянчук та ін. / за заг. ред. Г. П. Ситника. Київ : НАДУ, 2016. 784 с.
2. Ситник Г. П. Державне управління у сфері національної безпеки (концептуальні та організаційно-правові засади) : підручник. К. : НАДУ, 2012. 544 с.

3. Семенченко А. І. Методологія стратегічного планування у сфері державного управління забезпеченням національної безпеки України : монографія. К. : НАДУ, 2008. 429 с.
4. Горбулін В. П., Качинський А. Б. Стратегічне планування: вирішення проблем національної безпеки : монографія. К. : НІСД, 2010. 288 с.
5. Фесянов П. О. Реалізація заходів щодо охорони навколишнього середовища на регіональному рівні. *Науковий вісник Академії муніципального управління* : зб. наук. пр. К. : АМУ, 2011. Вип. 3. С. 457–463. (Серія “Управління”).
6. Фесянов П. О. Роль неурядових екологічних організацій у регулюванні екологічної безпеки в Україні та світі : зб. наук. пр. НАДУ. К. : НАДУ, 2011. Вип. 2. С. 117–126.
7. Фесянов П. О. Державне регулювання забезпеченням екологічної безпеки на рівні регіону: досвід провідних країн світу. *Вісн. НАДУ*. 2011. № 4. С. 142–150.
8. Фесянов П. О. Державне регулювання екологічної безпеки на рівні регіону: досвід європейських країн. Державне управління: теорія і практика. 2011. № 1. URL: <http://www.academy.gov.ua/ej/ej13/txts/Fesyandov.pdf>.
9. Фесянов П. О. Оцінка ефективності механізму державного регулювання екологічної безпеки регіону з використанням паспорту загроз національної безпеки. *Право та управління*. 2012. № 2. С. 915–929. URL: http://www.nbu.gov.ua/ejournals/prtup/2012_2/74fes.pdf.
10. Фесянов П. О. Система державного регулювання екологічної безпеки: сучасний стан та напрями вдосконалення (на прикладі Рівненської області). *Вісн. НАДУ*. 2012. № 2. С. 106–114.
11. Антонова С. Є., Мартинюк Г. Ф. Інформаційна безпека. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2019. № 11. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1528>.

Допоміжна

12. Екологічна безпека : підручник / Шмандій В. М., Клименко М. О., Голік Ю. С., Прищепя А. М., Бахарев В. С., Харламова О. В. Херсон : Олді-плюс, 2013. 366 с.

13. Екологічне право України : підруч. для студ. юрид. спец. вищ навч. закл. / за ред. А. П. Гетьмана та М. В. Шульги. Х. : Право, 2009. 328 с.

14. Екологічне управління : підручник / Шевчук В. Я., Саталкін Ю. М., Білявський Г. О. та ін. К. : Либідь, 2004. 432 с.

15. Качинський А. Б. Екологічна безпека України: системний аналіз перспектив покращення. К. : НІСД, 2001. 312 с.

Періодичні видання

1. Відомості Верховної Ради України.
2. Вісник державної служби України.
3. Вісник Національної академії державного управління при Президентові України.
4. Голос України.
5. Державне управління: теорія і практика.
6. Державне управління: удосконалення та розвиток.
7. Економіка та держава.
8. Офіційний вісник України.
9. Право України.
10. Урядовий кур'єр.
11. Регіональна економіка.
12. Фінанси України.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.kmu.gov.ua/> – Кабінет Міністрів України.
2. <http://www.lib.rv.ua/> – Рівненська державна обласна бібліотека.
3. <http://www.library.snu.edu.ua/> – Наукова бібліотека.
4. <http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського
5. <http://www.rada.kiev.ua/> – Законодавство України.
6. <http://www.rstu.rv.ua/book.html/> – Бібліотека НУВГП.
7. <http://www.ukrstat.gov.ua/> – Державний комітет статистики України

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Верховна Рада України, законодавство України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>
2. Офіційний Web-сайт Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua>
3. Офіційний Web-сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
4. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
5. Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
6. Наукова бібліотека Східноукраїнського національного університету імені Даля. URL: <http://www.library.snu.edu.ua>
7. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, пл. Короленка, 6). URL: <http://libr.rv.ua>
8. Рівненська централізована бібліотечна система (Київська, 44, Рівне URL: <https://www.facebook.com/cbs.rivne/>
9. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75). URL: http://nuwm.edu.ua/MySQL/page_lib.php